

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Under udgivelsen af Øieblikket : 1855-09-24

Citation: Kierkegaard, Søren: "Under udgivelsen af Øieblikket : 1855-09-24", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p551-txt-shoot-n589.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

P551:589

Ja vist var Biskop Mynster stor!

24 Sept. 55

#[a]

[a] # Men, *christeligt*, var han ikke stor. Nei, æsthetisk, var han stor som: Falskner. Saaledes forstaaet havde han, æsthetisk, hele min Beundring; personligt havde han hele min Hengivenhed »ogsaa af Pietæt for en afdød Fader«; christeligt havde Styrelsen i mig bragt det ham farligste Msk. ham paa Siden.

* *

De fleste Msker have slet ikke Tid til at have Religion, i samme Forstand som Barnet ikke har Tid til at samle sine Tanker, fordi nemlig Sandse-Indtrykkenes Mangfoldighed uafbrudt beskjeftiger det. I denne Forstand have de fleste Msk slet ikke Tid til at have Religion; at de har en Religion, at de i »Xsthed« ere »Christne« betyder dem blot at have en Passerseddel til at kunne komme ind i dette Livs Virkelighed. Det der beskjeftiger dem er Livets Mangfoldighed, Sandse-Indtrykkene, Travlhed, Nysgjerrighed o: s: v: o: s: v: o: s: v: Som Barnet ikke kan staae roligt, men utaalmodigt staaer og hopper for at faae Lov snarest muligt at komme ned i Haugen, ud paa Legepladsen: saaledes ere disse Msker idel Utaalmodighed for at komme ind i dette Livs sandselige Hvirvel. Da den »christelige« Stat nu (viist!) har indrettet det saaledes, at Ingen kan komme med i Legen uden at have Attest fra Præsten for at være en Christen: saa ere alle disse Msk. da naturligviis, ih naturligviis, Christne. Præstens Attest for at de ere Xstne betyder dem omtrent hvad en Billet til Tivoli eller et Dampskib, en Omnibus, betyder dem: at de da kommer med.

De Msker, der dog have nogen Tid tilovers for at have Religion de ønske dog alle, at have det med Religion afgjort saa tidligt og saa hurtigt som muligt – for at ogsaa de kan komme til at faae travlt i at nyde dette Liv. Saa har de maaskee ogsaa engang imellem et Øieblik tilovers for at have Religion; men under den Betingelse, at det bliver en Art Nydelse, og at det engang for Alle er afgjort, at de har Religion, saa Evighedens Salighed er dem vis.

Lever der nu en Geistlig, og har han, æsthetisk, store Gaver, saa meget desto bedre, som vil paatage sig under Navn af Xstd. at repræsentere deres Art Religion: jo, jeg takker, der bliver en Stadsen, en Sværmen, han bliver elsket, afholdt, tilbedt o: s: v: o: s: v: Thi dunkelt veed disse Msker som alle Msker meget godt ved sig selv, at Religion ikke kan have

paa den Maade, hverken saaledes, at man slet ingen Tid har til at have Religion, eller saaledes at man engang imellem har et Øieblik tilovers for Religionen, at det slet ikke er ubeskedent af »Evigheden« at forlange hele et Mskes Tid. Denne Fordring er alle Msker meest af Alt bange for; thi de elske Alle Tiden, som er deres Element, frygte Evigheden. Og derfor al denne Stadsen med en saadan Lærer.

En saadan Lærer var Biskop Mynster. Han var Bank for en heel Slægt. Hvor er Livet ikke blevet nydt af disse mange Msker, der alle, naar de engang i Evigheden med Rædsel maae høre, at dette er ikke Xstd, ville, om jeg saa tør sige, forevise en Seddel med Paategning: Mynster. Thi Mynster var Bank. I den dybeste, eensomste Taushed, hvorved jeg kun underholder mig med mig selv og med min Politie-Viden, pleiede jeg derfor ogsaa at kalde Mynster: Rigsbanken. Jeg sigtede herved til et Bestemt, som Kjøbenhavns Politie vil forstaae; thi det veed naturligviis meget godt, at der for en Deel Aar siden i Nørre Sjælland levede (om han lever endnu, veed jeg ikke; det veed vel Politiet) en Person, som var Politiet tilstrækkeligt bekjendt under Navnet: Rigsbanken. Hans Forretning var at gjøre falske Sedler; og han gjorde dem godt.

Dette var Sammenlignings-Punktet, at de begge gjorde falske Sedler. Forresten er der naturligviis ingen Sammenligning, især ikke med Hensyn til Forretningens Størrelse. I det Hele taget eksisterer der^b aldeles ingen, ingen Analogie til de Forbrydelser, som praktiseres paa det religieuse Gebeet. Selv den meest forsøgte og meest uforfærdede Politie-Agent, der nogensteds har levet, vil gyse ved at tage fat her, hvor det gjælder om ved falske Sedler paa Evigheden at narre en heel Samtid et heelt Liv igjennem, og at narre dem for Evigheden.

b , i Retning af Omfang og Størrelse,

Ei heller findes der i den øvrige Forbryder-Verden nogensomhelst Analogie, Noget der endog blot kunde ligne en Analogie til hvorledes disse Forbrydelser betale sig, eller betales: med Guld, Gods, alt Jordisk, og med - Tilbedelse.

Maaskee maa Biskop Mynster dog siges ikke engang at være lønnet noksom, hans Samtid siges ikke at have været taknemlig nok. Der blev saaledes i Slutningen af hans Liv indsamlet til et Legat, som skulde bære hans Navn. Mynster, altid klog, fandt en Leilighed til, offentlig at takke for den betydelige Sum, det var nok c. 7000rd I Sandhed, hængte det rigtigt sammen med Mynsters Xstds Forkyndelse, mig synes, at blot een af vore Millionairer burde have, og med Glæde, givet 30,000rd. Thi det nye T. er af den Mening, at det er saa uendelig vanskeligt for Millionairer at komme ind i Himerige, at det saa omtrent er umuligt; men Biskop M. gjorde dem ingen Vanskeligheder; og det var, naar man er Millionair, dog vel værd at give 30,000rd for. Noget Andet er det naturligviis, naar det Hele med Mynsters Xstds-Forkyndelse var Øienforblindelse, hans Sedler paa

Evigheden falske Anvisninger; thi saa er egl. 4 ß for meget til Legatet, og 3 ß for meget til Monumentet, hvis det er i Egenskab af Xstds Lærer at han saaledes takkes; thi som Orator, Rhetor, eller (for at erindre om Berlingske Tidendes naive men sande Bekjendtgjørelse af hans Dødsfald, hvilken saa ganske bragte En til at glemme at det var en Lærer Talen var om, en christelig Biskop, en Sjelesørger, som efter at have gennem mere end en Msk-Alder praktiseret under evigt Ansvar, nu var indgaaet til Evighedens Regnskab) som Sprogkunstner udmærket ved »en hidtil uopnaaet Sprogform« som Skuespiller udmærket ved »sin plastiske Skikkelse« kan det være aldeles passende.